

Бібліографічні посилання:

1. Валах В. В. Спалкування фактичного полуржжя за законом / В. В. Валах // Актуальні проблеми держави і права. – 2011. – Вип. 57. – С. 479-484.
2. Войнаровська О. Правове регулювання спадкових відносин між чоловіком та жінкою, що проживають однією сім'єю та не перебувають у шлюбі / О. Войнаровська // Юридична Україна. – 2013. – № 11. – С. 55-61
3. Куріленко О. «Фактичний шлюб» як прояв правового нігілізму / О. Куріленко // Віче. – 2013. – № 12. – С. 14-16.
4. Пилипенко Ю.О. Процесуальні особливості розгляду суддями справ про встановлення фактичних шлюбних відносин / Ю.О. Пилипенко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція – 2015. – №13 – С.43-45.
5. Про судову практику у справах про спадкування : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.2008 р. № 7 // Вісник Верховного Суду України. – 2008. – № 6. – С. 17.
6. Сімейний кодекс України : Кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>. – Назва з екрана.

Грисенко Поліна Олександрівна,

курсант другого курсу ФПФПКП

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Кобзар Тетяна Сергіївна,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри цивільного права та процесу

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

В наш час дуже стрімко зросла писемність, музична творчість, научні дослідження та багато іншого. Адже що не день, то щось нове. Людство звичайно усвідомлює необхідність захисту таких прав, тому що результат інтелектуальної діяльності визначає подальший розвиток держави, як в економічному аспекті, так і моральності нашого суспільства. Адже розв'язання проблем держави наперед полягає в тому що її суспільство культурно розвинено та має значний інтелектуальний потенціал. Розвиток культури та науки неможливий за відсутності сприятливих умов, таких як захист інтелектуальної діяльності. В додаток до цього проблемним є питання ефективного захисту авторських та суміжних прав. У забезпеченні захисту прав інтелектуальної власності враховуються різноманітні причини правопорушень. Серед них: економічні, політичні, соціальні, правові. З огляду на це, актуалізується необхідність удосконалення системи правового захисту прав інтелектуальної власності [3, с. 2].

Згідно до положень діючого законодавства за порушення прав інтелектуальної власності передбачено настання адміністративної відповідальності, кримінальної відповідальності та цивільно-правової відповідальності.

Так, настання адміністративної відповідальності можливе, коли протиправні дії порушника не спричинили матеріальної шкоди у значному розмірі, так як у протилежному випадку настає кримінальна відповідальність.

Адміністративна відповідальність передбачена відповідними статтями Кодексу України про адміністративні правопорушення (надалі – КУпАП).

В свою чергу ст. 51-2 КУпАП передбачена відповідальність за незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, (щодо авторського права, то це літературного чи художнього твору, їх виконання, комп'ютерної програми, бази даних), привласнення авторства на такий об'єкт або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом.

Крім ст. 51-2 КУпАП, даний нормативно-правовий акт передбачає наступні склади адміністративних правопорушень в сфері інтелектуальної власності, зокрема авторських та суміжних прав: ст. 164-6 «Демонстрування і розповсюдження фільмів без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів», ст. 164-7 «Порушення умов розповсюдження і демонстрування фільмів, передбачених державним посвідченням на право розповсюдження і демонстрування фільмів», ст. 164-9 «Незаконне розповсюдження примірників аудіовізуальних творів чи фонограм» та ст. 164-13 «Порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорту обладнання чи сировини для їх виробництва» [5, с. 3,9].

Варто відзначити важливість процедури притягнення правопорушника до адміністративної відповідальності для захисту прав авторів. Так, звернувшись до суду в порядку цивільного судочинства і маючи постанову суду чи іншого уповноваженого органу щодо притягнення винної особи до адміністративної відповідальності, особа чий права порушено фактично звільняється від доказування факту порушення її прав та винуватості правопорушника, оскільки це вже встановлено постановою суду в порядку розгляду справи про адміністративне правопорушення. Відповідно особі чий права порушені залишається лише довести розмір завданої їй шкоди, що значно спрощує провадження в суді в порядку цивільного судочинства та сприяє економії процесуального часу та засобів [2].

Звернемо увагу, що кримінальне покарання за порушення прав інтелектуальної власності використовується також доволі часто, адже кримінальне правосуддя у розвинених країнах є повністю сформованими та дієвими.

В Україні вичерпний перелік кримінальних покарань, підстави і порядок їх застосування передбачені Кримінальним кодексом (КК) України (зокрема, статтями 176, 177, 229, 231, 232, 232-1 та 232-2). Наведемо зміст деяких статей КК України. Наприклад, ст.176 КК «Порушення авторського права і суміжних прав» формулює дії, що визнаються злочинами у сфері авторського права і суміжних прав, та передбачає відповідальність за них. Ст. 177 КК присвячена порушенням прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослини і раціоналізаторську пропозицію. Статті 231 і 232 КК встановлюють кримінальну відповідальність за порушення права на комерційну таємницю. Нарешті, статті 203-1 і 216 КК стосуються порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, експорт і імпорту обладнання чи сировини для їх виробництва, а також виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених контрольних марок [6, с. 76-77, с. 103].

Важливою характерною рисою українського кримінального законодавства у сфері інтелектуальної власності є те, що кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності наступає

тільки тоді, коли правовласнику завдана суттєва матеріальна шкода. Так, Кримінальним кодексом України передбачено настання кримінальної відповідальності у випадку заподіяння шкоди у значному, великому або особливо великому розмірі [1, с. 4].

Головною ознакою цивільного правопорушення є те, що внаслідок суспільно шкідливого, протиправного діяння спричиняється шкода майновим і особисто немайновим відносинам суб'єктів права. Особливостями цивільно-правової відповідальності є майновий характер, компенсаційний характер, відшкодування моральної шкоди.

Під цивільно-правовими способами захисту права інтелектуальної власності, що реалізуються, як правило, у юрисдикційній формі, розуміються закріплені законодавством матеріально-правові заходи примусового характеру, за допомогою яких здійснюється визнання та відновлення порушеного права інтелектуальної власності, а також вплив на. Способи захисту суб'єктивних цивільних прав та інтересів наведених у ст. 432 Цивільного кодексу України, яка проголошує, що кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого права інтелектуальної власності відповідно до ст. 16 цього ж Кодексу [7].

Також до способів цивільно правового захисту можна віднести: вимогу визнання та поновлення своїх прав, у тому числі заборону дії, що порушує авторське право чи створює загрозу його порушення; звернення до суду з позовом про поновлення порушених прав та (або) припинення дій, що порушують авторське право чи створюють загрозу його порушення; подання позову про відшкодування моральної (немайнової) шкоди; подання позову про відшкодування збитків (матеріальної шкоди), включаючи упущену вигоду, або стягнення доходу, отриманого порушником внаслідок порушення ним авторського права, або виплату компенсацій [4, с. 40].

Виходячи з цього можна зробити висновок, що результативність захисту інтелектуальної діяльності залежить від профілактики та припинення правопорушення та спрощення доведення порушення в сфері інтелектуальної діяльності.

Бібліографічні посилання:

1. Віра Валле. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності (Законодавство України та міжнародна практика) / Віра Валле. – 2013. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.academia.edu/20197747>.
2. Порушення авторського права: адміністративно-правовий аспект [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://owk.com.ua/porushennya-avtorskogo-prava-administrativno-pravovij-aspekt.html>
3. Радкевич О. П. Цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів / О. П. Радкевич // Професійно-технічна освіта – 2015. – №3.
4. Тімашов В. Юридична відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності / В. Тімашов // підприємництво, господарство і право.- 2016. – № 2. – С. 38 – 42.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 р. № 8073-Х [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/page8>.
6. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

7. Цивільний кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

Лонська Євгенія Василівна,
курсант четвертого курсу ФПФОДР
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Тюря Юлія Іванівна,
кандидат технічних наук, доцент,
начальник навчально-методичного відділу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗНЯТТЯ З РЕЄСТРАЦІЇ НЕБАЖАНИХ СПІВМЕШКАНЦІВ

На сьогоднішній день досить актуальним є питання що стосується виселення та зняття з реєстрації небажаних співмешканців з житлового приміщення (чи то квартири, чи то будинку). Проаналізувавши думки науковців, юристів та фахівців в даній сфері можна дійти висновку, що в Україні існує два шляхи вирішення даної проблеми: перший – за добровільною згодою; другий – за вмотивованим рішенням суду.

При вивченні зазначеної проблеми громадянам та суддям слід керуватися та брати до уваги положення наступних нормативно-правових актів: Конституція України, Цивільний кодекс України, Сімейний кодекс України, Житловий Кодекс, ЗУ «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання», ПВСУ «Про деякі питання, що виникли в практиці застосування судами ЖКУ» від 12.04.1985 р. № 2, Лист ВСУ від 26.05.2001 р. щодо викладення правових позицій щодо розгляду судами окремих категорій судових справ, Закон України «Про приватизацію державного житлового фонду», Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод.

Власник житлового приміщення, що бажає зняти з реєстрації або виселити недобросовісних співмешканців має право подати до суду позовну заяву. Адже ст. 47 КУ гласить, що кожен має право на житло. Держава створює умови, за яких кожний громадянин має змогу побудувати житло, придбати його у власність або взяти в оренду. Громадянам, які потребують соціального захисту, житло надається державою та органами місцевого самоврядування безоплатно або за доступну для них плату відповідно до закону. Ніхто не може бути примусово позбавлений житла інакше як на підставі закону за рішенням суду. [1] Тому виселення із житлового приміщення може бути здійснене виключно в судовому порядку.

Слід зауважити та врахувати в подальшому те, що реєстрація місця проживання, так звана прописка, є похідним правом від права користування житлом, тому заявляючи до суду вимогу про зняття особи з реєстрації місця проживання необхідно одночасно пред'явити вимогу про визнання цієї особи такою, що втратила право проживання у житловому приміщенні, або її виселення з житлового приміщення.

Як вже раніше зазначалося є два способи видворення, а саме за добровільною згодою, та за рішенням суду. Останній в свою чергу має наступні підстави: